

Szabina.

Irta : *Gaál György.*

Szabljáját, mely még véres volt és a piros vér talán még meg sem száradt rajta, erélyes mozdulattal hüvelyébe dugta és a nyeregben előtte fekvő alakra villant a tekintete.

Nő volt az, lány még s arcán az ájulás fehér hava pelyhezett, de a sápadt takaró alól már átderengett valami halvány pirosság, az egészséges fiatal leányvér lüktető pírja.

Ott ájult el a duhaj mulatozás helyén, mikor a szilaj latin férfiak közéjük vágta és őt Lucius, a szép, a kegyetlen Lucius nyergébe kapta.

Egy hatalmas kar erős szorítását érezte és ott volt a fúvó paripa hátán a daliás férfi előtt. Ezután már csak azt látta, hogy egy szabin férfi megragadta a ló kantárját, mire Lucius fölemelkedett a nyeregben és . . . és látta, hogy a kard, a fölemelt szablya megvillant a levegőben és suhanva csapott le egy fejre, egy szabin fejre. És a fej reccsenve horpadt be és két kidülledt szem meredt föl az elugrató lovasra és drága terhére.

Azután nem látott többé semmit.

A férfi most mohó tekintettel nézte; szeméből melegség, vágy sugárzott. Vad, szinte követelő tekintetével akarta az életet új melegségre hívni a leányban és hirtelen eleresztve a ló kantárját, szabaddá lett kezével simogatni kezdte a leány homlokát, szemeit.

— Szabina, Szabina, ébredj föl!

Vágy, félelem, indulat remegett a hangjában és szemét makacs kitartással irányozta a leány lehunytt szemére.

Mozdulatlan volt az s úgy látszott, mintha az élet egészen kialudt volna benne.

— Szabina! Szabinám, édesem, ébredj! — susogta a férfi és forró, remegő újjaival gyöngéden simogatta végig a leány szemeit. S a leány megérezte az izgatottan remegő kéz újjaiban a férfi vérének lüktetését és megremegett. Szemhéja idegesen rezdült meg, aztán ismét elsimúlt rajta a remegés. Megint mozdulatlan, megint halott volt.

De a férfi észrevette a szem ideges rebbenését és szívében megpendült valami, előbb halkán, azután erősebben, azután még erősebben, szinte követelően, dacosan. A győzelem, a diadal éneke volt az. Kibuggyant a szívéből és szétfolyt a vérében, ott volt idegszálainak minden pici rezdülésében. Kifolyt a szemére és az életre hívó mámor nedves csillogásával töltötte meg.

Viharosan, szilaj akarással tapasztotta tekintetét a leány lezárt szemére és kezével százszor simította végig a sötét, selymes szempillákat.

— Szabina! Szabina!

Lehajolt a leány fejéhez és szeméből delejező sugarak folytak a fehér, mozdulatlan arcra. Még közelebb hajolt és forró ajkaival megérintette a leány lezárt, sötét szemét.

Csak egy pillanatig érintette ajka a leányt, talán csak addig, míg a szív egyet dobban, míg ajkában az idegszál egyet rándúl, de a szívnak ez az egy dobbanása, az idegnek ez az egy rándulása elég volt a leány életre hívásához.

Valahol mélyen a vérében forró áramlás csapott össze az ájulás hidegségével és a teste megrándult, mintha villamosszíkra futott volna bele. A sötét, selymes pillák megremegették, a piros ajkak megnyíltak és . . . és az a mozdulatlan szem ott a fehér arcon meghasadt és sötét, égő, fekete láva folyt belőle.

Rázuhant a férfi lelkére és akkor soha nem érzett dallamok csaptak fel a szívéből győzelmes büszkeséggel. A diadal mámoros himnusza ott zengett az ereiben.

— Szabina! Szabina!

A leány csodálkozó pillantást vetett rá, majd mikor megismerte, ijedt sikoly szakadt el ajkáról.

— Hol vagyok? Anyám! Óh . . .

Elcsuklott a hangja és szemében könnycsepp gyöngyözött.

Sátorban voltak. Szabina egy földre vetett szőnyegen ült. Lucius nem messze tőle a sátorfának támaszkodva állt és beszélt:

— Látod, Szabina — mondta lassú, szemrehányó hangon — te nem vagy velem megelégedve, sőt úgy gondolom, haragszol is rám. Pedig én türelmes vagyok. Várom egyik nap a másik után, hogy mikor remeg meg a hangod, ha a nevedet kiejted. És hiába várok. Te hideg vagy, néma vagy.

Elhallgatott és a leányt nézte, ki mozdulatlanul, némán ült előtte és szemében valami félelem rezgett.

— Most sem szólsz, Szabina? Pedig a hangodat hallani is öröm nekem. Szeretlek és azt akarom, hogy te is szeress engem. Bejövök minden nap hozzád, megkérdezem, hogy aludtál, van-e valami kívánságod? S te alig szólsz valamit, de tudom, hogy nagyon sokat gondolkozol olyan dolgokról, mik nekem egyáltalában nem kedvesek.

A szeme hirtelen elborult és arca szinte kegyetlen kifejezést öltött.

— De vigyázz, Szabina! Nagyon türelmes vagyok, de egyszer az én türelmemnek is vége szakad és akkor . . .

Megállt, szavakat keresett, majd szelidebben folytatta.

— . . . s akkor az enyém lesz, akár akarsz, akár nem. Az enyém, az én asszonyom.

Szabina most hirtelen felugrott, elkapta a Lucius kezét és ráhajolva könnyörgött:

— Eressz haza, Lucius. Itt nem jó nekem. Itt én félek. Nem tudom mitől, de félek nagyon.

— Felnézett a férfi arcába, szemében annyi könnyörgés remegett és Lucius sápadt arccal, mereven nézett el a feje fölött.

— Nem lehet, az okát úgyis tudod.

— Elrántotta a kezét a leánytól és kifelé indult a sátorból. A nyilásnál visszafordult és visszakiáltott:

— Majd eljövök megint. Maradj nyugodtan.

Megfordult és gyors lépésekkel elsietett.

Szabina egyedül maradt, levetette magát a szőnyegre és sírt sokáig.

— Lucius pedig a sátortól nem messze egy fatörzsre ült le és gondolkozott, hogyan nyerhetné meg Szabina szerelmét.

Szomorkodásából nyers hang riasztotta fel.

— Mit szomorkodsz? Nem érdemes egy asszonyért. Ne, ne védekezz, tudom, hogy az a bajod. Én igazán nem értelek, hogy te ilyen gyáva vagy. Pedig nem voltál ilyen. Látod az én asszonyom már olyan szelid, engedelmes, mintha mindig az enyém lett volna.

— Lucius bosszúsan nézett föl.

— Eh, mit tudod te, hogy mi nekem a bajom. Nem értessz te ehhez.

Gorombán válaszolt, pedig magában igazat adott neki s valahogy úgy érezte, hogy tenni kell valamit. Másnap ismét bement Szabinához.

— Na, megnyugodtál-e már? — kérdezte tőle.

Szabina némán igent intett a fejével.

— Csak a hangodat hallanám, kiáltotta izgatottan. — Örökösen ez a néma igen, vagy nem. Ez kibírhatatlan. Az az egy csók, mit akkor a szemedre csókoztam, talán a lelkedet tépte ki? Esküszöm neked, hogy tiszta volt az s a lelkednek szólt. Azóta sok idő telt el és én még százszor jobban szeretlek.

Szabina egykedvűen, hidegen mondta:

— Eressz haza. Én nem szeretlek és félek is tőled.

Lucius csodálkozva nézett a leányra. Ilyen határozott formában még sohasem adta tudtára azt, hogy nem szereti. Elkapta a leány kezét és izgatottan kiáltotta:

— Szabina, ezt te mondd nekem! . . . Szeretlek.

A leány elrántotta a kezét és hűvösen mondta:

— De én nem. Különben is nem gondolod, hogy mennyit kell itt szenvednem és mind te miattad.

Luciust a leány hideg, visszautasító hangja indulatba hozta.

— Te panaszkodsz, hiszen még kegyetlenebb is lehetnék, úgy, mint a társaim. Ők nem sokat teketóriáztak szép foglyaikkal. S ezt én is megtehetném.

Szabina sápadtan vágta oda a szót:

— Hát tedd meg, ha tudod. De csak a testem lesz a tiéd, a lelkem nem. Az megmarad tisztának, fehérnek. Lucius megragadta a leány kezét. Arcát elöntötte az indulat s a karjánál fogva magához rántotta a leányt.

— Ne beszélj így, én nem bántom a tisztaságodat. A lelkedet akarom. Az asszonyom leszel tisztán, ártatlanul.

Átfogta a leány derekát és magához szorította hevesen, vággyal, birni akarással. A leány védekezett, megfogta a férfi kezét és le akarta

magáról fejteni, de az erősebb volt. Még szorosabban magához ölelte és ajka a leány száját kereste.

— Szeretlek — suttogta lázasan — és akarom, hogy te is szeress. Kényszerítlek. Leány vagy; férfi vagyok és erősebb. Meg kell hajlnod. Ezt az ölelést, ezt a csókot vágytam már régen. Azt akarom, hogy a lelked, a véred azt a zenét lüktesse, amit az enyém: azt akarom, hogy elismerj uradnak, parancsolódnak.

A leány már nem védekezett, karjai csüggedten lehanyatlottak, ajka vértelenné vált és hideg volt. Némán tűrte a férfi ölelését.

Lucius ijedten eresztette el és Szabina gyengén, erőtllenül hanyatlott le a földre. Nem szólt semmit, csak a szeméből lehetett látni, hogy fáj neki a férfi erőszakossága. Szenvedett.

Lucius térdre ereszkedett és fölemelte a leány fejét.

— Szabina, ne haragudj! Megbántottalak? Bocsáss meg, azért volt, mert szeretlek. Kezével simogatta a leány arcát és úgy kérte.

— Látod, megbántam, nagyon megbántam, hogy durva voltam. Nem akartalak megbántani, de nem is tudom, hogy hogy történt. Bocsáss meg. Az én nagy szerelmem legyen a közvetítő köztünk.

Egész közel hozta magához a leány fejét és úgy beszélt.

— Mondd, hogy nem haragszol, mert különben én . . . Én! . . . Ugy-e nem fáj már az a gorombaság? Ugy-e nem, mondd, óh mondd és én elmegyek.

A leány szeméből könnycsepp buggyant ki és lefolyt sápadt, fehér arcán vértelen ajkáig, melybe lassankint kezdett visszatérni az élet színe.

Lassan nemet intett a fejével, jelezve, hogy nem haragszik, aztán ráhajolt kezére és csak vállának gyenge remegéséről lehetett sejteni, hogy sir.

Lucius lelkében önváddal, tanácstalanul állt előtte egy ideig, majd szó nélkül megfordult és kiment.

Szabina sokáig sírt még. Mikor körülnézett a sátorban, senkit sem látott. Fölkelt és a sátor nyílásához ment, az oszlophoz dőlt és jobb kezét a homlokára szorította.

— Lucius! . . . a csókod . . . a lelkemben ég. Lehajolt az oszlophoz támasztott karjára és ismét heves sírás fogta el, vállalai gyengén megremegtek és sűrűn omló könnyei lassan szivárogtak ki piciny ujjai közül.

Szabina egyedül ült a sátor előtt. Arca halovány volt és szomorú. Mintha most is hazasírt volna a lelke. Pedig most nem a hazavágyás csalt szomorúságot a szemeibe; Luciusért remegett, aki elment verekedni, harcolni ő érte, aki akaratlanul, tudtán kívül, észrevétlenül belopódzott a szívébe, akinek a csókja ott égett a lelkében,

— Oh, Lucius, te erős, nem fogy-e el a karod pattanó ereje a viadalban? Nem vesz-e erőt rajtad a szabin bosszú? Piros véred talán ott folyik ki a kavargó csatában melegen, csobogva. És én milyen kegyetlen voltam hozzád, amikor elmentél. A szemed, a lelked rajtam

csüggött, csak egy pillantást kérve. Én hidegen fordultam el tőled és te most talán már olyan hideg vagy, mint az én arcom volt akkor.

Lucius! pedig szerettelek, akkor a csókokoddal a szerelmet is a lelkembe loptad. Sirtam sokat, de szólni nem mertem és nem is akartam. Bocsáss meg. Szabin nő voltam s te római férfi vagy, erőszakos, népem iránt kegyetlen.

Most már nem tudom, hogy szabin vagyok, csak azt érzem, hogy nőnek születtem és te férfi vagy, erős, aki a lelkemet kérted kérő férfiszóval.

Lucius! Csak egyszer jöjj még, hadd vegyem vissza azt az egy csókomat tőled és veled megyek és az én két gyöngye karomat tartom a lesújtó szabin kard elé, mert azt akarom, hogy élj, hogy velem és nekem élj.

Igy beszélt Szabina a sátor előtt, amíg a harcba indult Luciust várta remegve. Szemére lassan könnyfátyol ereszkedett és szomorú fejét csüggedten hajtotta le a szőnyegre, melyen ült. Kimerült volt. A fájdalom, a szomorúság kiszívták erejét. Elaludt. Este volt már és a hold fehérre csókolta a tábor barna sátrait, amikor a sereg visszajött a harcból, Lucius is velük jött és amint meglátta Szabinát a sátor előtt, letérdelt mellé úgy fegyveresen és megérintette az arcát.

Azután a kezét fogta meg és fölemelve ajakához vitte.

És a leány megremegett, ajkai megnyíltak és egy szó röppent ki rajta: Lucius. Remegve, gyengéden szállt ki a szó a leány ajkán és Lucius szívét a hangra megfogta valami. Megpattant a lelkében egy húr és győzelmes dallamok szálltak fel a szívéből.

Megfogta a leány fejét és magához vonta. Szabina pedig az érintésre felébredt és maga mellett látta Luciust és érezte erős karjának szorítását. Szemében kristálytisztá könny gyöngyözött és most már másodszor repült el ajkáról a szó remegve: Lucius.

És Lucius lelkében nevető boldogsággal rakta le fegyvereit, melyekkel nem is olyan rég diadalmas harcot vívott és szíven egy hatalmas bizonyosság villant keresztül. Érezte, hogy ezen a napon két ütközetest nyert meg. A szabin férfiak harcát és saját életének csatáját.

Október.

A jöttödet megsíratom,
És nem kereslek már vakon.

A messze hegyek lila fénye . . .
A tünt boldogság költeménye.

A régi mustnak nincsen íze,
A régi múltnak nincsen szíve.

Ne ferd a nyárt oly esztelen . . .
. . . Megérkezted már nesztelen.

RADVÁNYI SÁNDOR.